ОБЛАГАНЕ НА МНОГОНАЦИОНАЛНИТЕ И ГОЛЕМИТЕ НАЦИОНАЛНИ ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК И С НАЦИОНАЛЕН ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА

Определяне на ефективната данъчна ставка (чл. 260ч от ЗКПО)

✓ Ефективната данъчна ставка на многонационална или голяма национална група предприятия се определя по следната формула за всеки данъчен период и за всяка юрисдикция, в която групата има нетна допустима печалба:

ЕДС = КВД/НДП$_{Ю}$,

където:

ЕДС е ефективната данъчна ставка на групата за юрисдикцията;

КВД е сумата на коригираните включени данъци на съставните образувания в юрисдикцията;

НДП$_{Ю}$ е нетната допустима печалба на съставните образувания в юрисдикцията.

✓ Нетната допустима печалба или загуба на съставните образувания в юрисдикцията за данъчен период се определя по следната формула:

НДПЗ$_{Ю}$ = ДП - ДЗ,

където:

НДПЗ$_{Ю}$ е нетната допустима печалба или загуба на съставните образувания в юрисдикцията;

ДП е общата допустима печалба, ако има такава, на съставните образувания в юрисдикцията;

ДЗ е общата допустима загуба на съставните образувания в юрисдикцията;

Допустимите печалби или загуби на съставните образувания за целите на тази алинея са определените по реда на глава тридесет и четвърта „в“ от ЗКПО.

✓ Коригираните включени данъци и допустимите печалби или загуби на съставни образувания, които са инвестиционни образувания, не се вземат предвид при определянето на ефективната данъчна ставка по ал. 1 и на нетната допустима печалба по ал. 2 на чл. 260ч.

✓ Ефективната данъчна ставка на съставно образувание без юрисдикция се определя за всеки данъчен период отделно от ефективната данъчна ставка на всички останали съставни образувания.

ОБЛАГАНЕ НА МНОГОНАЦИОНАЛНИТЕ И ГОЛЕМИТЕ НАЦИОНАЛНИ ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК И С НАЦИОНАЛЕН ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА

✓ За целите на чл. 260ч, ал. 1, когато за данъчен период многонационална група предприятия или голяма национална група предприятия в дадена юрисдикция има нетна допустима печалба и размерът на коригираните включени данъци на групата в тази юрисдикция е отрицателен, сумата на коригираните включени данъци по ал. 1 на съставните образувания в юрисдикцията се счита за равна на нула и отрицателният размер на коригираните включени данъци се пренася чрез приспадане от сумата на коригираните включени данъци на групата в тази юрисдикция през следващите данъчни периоди до изчерпването ѝ. Многонационалната група предприятия или голямата национална група предприятия прилага изречение първо в тази юрисдикция независимо дали съставни образувания в юрисдикцията напуснат групата.

Определяне на допълнителния данък (чл. 260ш от ЗКПО)

✓ Когато ефективната данъчна ставка по чл. 260ч, ал. 1 за определена юрисдикция, в която се намират съставните образувания, е по-ниска от 15 на сто за данъчния период, многонационалната или голямата национална група предприятия изчислява отделно допълнителния данък за всяко от своите съставни образувания, които имат допустима печалба, взета предвид при определянето на нетната допустима печалба на тази юрисдикция. Допълнителният данък се определя за юрисдикция.

✓ Ставката на допълнителния данък за данъчен период е равна на положителната разлика между 15 на сто и размера на ефективната данъчна ставка по чл. 260ч, ал. 1.

✓ Допълнителният данък за данъчен период за юрисдикция е положителна величина, ако има такава, и се определя по следната формула:

$ДД_{Ю} = (ДПП_{Ю} \times СДД) + КДД - НДД,$

където:

$ДД_{Ю}$ е допълнителният данък за юрисдикция;

$ДПП_{Ю}$ е допълнителната печалба за юрисдикция;

СДД е ставката на допълнителния данък по ал. 2;

КДД е коригираният допълнителен данък по чл. 260ю;

ОБЛАГАНЕ НА МНОГОНАЦИОНАЛНИТЕ И ГОЛЕМИТЕ НАЦИОНАЛНИ ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК И С НАЦИОНАЛЕН ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА

НДД е допустимият национален допълнителен данък по т. 144 от допълнителните разпоредби. (чл. 260ш, ал. 3 от ЗКПО)=

Съгласно т. 144. От ДР на ЗКПО „Допустим национален допълнителен данък“ за целите на част пета „а“ е данък, въведен в националното право на дадена юрисдикция, която не предоставя каквито и да е предимства, свързани с правилата за неговото прилагане, и:

а) при който допълнителните печалби на съставните образувания, намиращи се в тази юрисдикция, се определят по реда на Директива (ЕС) 2022/2523, когато юрисдикцията е в Европейския съюз, а във всички други юрисдикции - по реда на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката - Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб), и при който към допълнителните печалби на съставните образувания, намиращи се в тази юрисдикция, се прилага минималната данъчна ставка от 15 на сто в съответствие с разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523, когато юрисдикцията е в Европейския съюз, а във всички други юрисдикции - по реда на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката - Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб);

б) се прилага по начин, съответстващ на разпоредбите на Директива (ЕС) 2022/2523, когато юрисдикцията е в Европейския съюз, а във всички други юрисдикции - по начин, съответстващ на Правилата на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката - Типови глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб).

Необходимо е да се отбележи, че в Типовите правила на ОИСР се ползва друг термин - „квалифициран допустим вътрешен минимален допълнителен данък“ - Qualified Domestic Minimum Top up Tax – QDMTT. Директива (ЕС) 2022/2523 въвежда понятието „допустим национален допълнителен данък“, който термин е възприет и от ЗКПО.

ОБЛАГАНЕ НА МНОГОНАЦИОНАЛНИТЕ И ГОЛЕМИТЕ НАЦИОНАЛНИ ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК И С НАЦИОНАЛЕН ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА

В Административните насоки към Типовите глобални правила срещу свиване на данъчната основа (втори стълб)“ от м. март 2025 г.) се съдържа актуален към момента списък на страните, които са въвели допустим национален допълнителен данък (QDMTT) за 2024 г.

✓ Допълнителната печалба за юрисдикция по ал. 3 е положителна величина, ако има такава, и се определя по следната формула:

$ДПП_{Ю} = НДП_{Ю} - ИССД,$

където:

$ДПП_{Ю}$ е допълнителната печалба за юрисдикция;

$НДП_{Ю}$ е нетната допустима печалба, определена съгласно чл. 260ч, ал. 2 за юрисдикцията;

ИССД е сумата на изключението за съществена стопанска дейност за юрисдикцията, определена съгласно чл. 260щ.

Съгласно чл. 260щ, ал. 1 за целите на този член:

1. „допустими наети лица“ са лицата, наети на пълно или непълно работно време от съставното образуване, както и независими изпълнители, участващи в обичайната дейност на многонационалната или голяма национална група предприятия под ръководството и контрола на групата;

2. „допустими разходи за персонал“ са разходите за възнаграждения на наетите лица, включително заплати, надници и други разходи, с които се предоставя пряка и разграничима лична облага на наетото лице, като например здравно и пенсионно осигуряване, данъци върху доходи от трудови правоотношения и вноски за социално осигуряване за сметка на работодателя;

3. „допустими дълготрайни материални активи“ са:

а) имоти, машини и съоръжения, намиращи се в юрисдикцията;

б) природни ресурси, намиращи се в юрисдикцията;

в) правото на ползване на лизингополучател на дълготрайни материални активи, намиращи се в юрисдикцията;

г) лиценз или подобна договореност от държавен или общински орган за използване на недвижимо имущество или експлоатация на природни ресурси, което е свързано със значителни инвестиции в материални активи.

(2) За целите на определяне на допълнителния данък, нетната допустима печалба за дадена юрисдикцията се намалява със сумата на изключението за разходи за персонал по ал. 3 и на изключението за дълготрайни материални активи по ал. 4 на всяко съставно образувание, разположено в тази юрисдикция. Изречение първо не се прилага, когато подаващото информация съставно образувание е упражнило избор да не се прилага изключението за съществена стопанска дейност за данъчния период съгласно чл. 260я24.

(3) Изключението за разходи за персонал на съставно образувание, разположено в дадена юрисдикция, е равно на 5 на сто от допустимите разходи за персонал, свързани с допустими наети лица, които извършват дейност за многонационалната или голямата национална група предприятия в тази юрисдикция, с изключение на допустими разходи за персонал, които:

1. са капитализирани като част от стойността на допустим дълготраен материален актив;

2. са свързани с доход, изключен съгласно чл. 260о.

(4) Изключението за дълготрайни материални активи на съставно образувание, разположено в дадена юрисдикция, е равно на 5 на сто от балансовата стойност на допустимите дълготрайни материални активи, намиращи се в тази юрисдикция, с изключение на балансовата стойност на:

1. имущество, включително земя и сгради, държано за продажба, за отдаване на лизинг или като инвестиция;

2. дълготрайни материални активи, с които се генерира доход, изключен съгласно чл. 260о.

(5) За целите на ал. 4 балансовата стойност на допустимите дълготрайни материални активи е средноаритметичната стойност от балансовите стойности на допустимите дълготрайни материални активи, след отчитане на натрупаната амортизация, включително

изчерпването в случаите на природни ресурси, и на капитализираните разходи за персонал, в началото и в края на данъчния период, използвани за изготвяне на консолидирания финансов отчет на многонационалната или голямата национална група предприятия.

Според т. 145 от ДР на ЗКПО „Балансова стойност на материалните активи“ за целите на част пета „а“ е средноаритметичната стойност от стойностите на материалните активи в началото и в края на отчетния период, така както са отразени във финансовите отчети, след като са отчетени натрупаните амортизации и обезценки.

(6) За целите на ал. 3 и 4 допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи на съставно образувание, което е място на стопанска дейност, са тези, които са включени в неговия индивидуален финансов отчет съгласно чл. 260п, ал. 1 - 4, при условие че допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи се намират в същата юрисдикция, в която е разположено мястото на стопанска дейност. В този случай допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи на мястото на стопанска дейност не се включват в допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи на главното образувание.

(7) Когато печалбата на място на стопанска дейност е била изцяло или частично изключена съгласно чл. 260р, ал. 1 и **чл. 260я**[10], ал. 5, допустимите разходи за персонал и допустимите дълготрайни материални активи на това място на стопанска дейност не се вземат предвид в същото съотношение при определянето на изключението за съществена стопанска дейност на многонационалната или голямата национална група предприятия съгласно този член.

(8) Когато допустимите разходи за персонал, извършени по отношение на допустими наети лица, платени от образувание със смесен характер, и допустимите дълготрайни материални активи, собственост на образувание със смесен характер, които не са причислени по реда на ал. 7, те се причисляват на:

1. съставните образувания - собственици на образуването със смесен характер, пропорционално на сумата, която им е причислена съгласно чл. 260р, ал. 4, при условие че

допустимите наети лица и допустимите дълготрайни материални активи се намират в юрисдикцията на съставните образувания - собственици;

2. образуването със смесен характер, когато то е крайно образувание майка, намалени пропорционално на печалбата, изключена при определянето на допустимата печалба на образуването със смесен характер съгласно **чл. 260я**[10], ал. 1 и 2, при условие че допустимите наети лица и допустимите дълготрайни материални активи се намират в юрисдикцията на образуването със смесен характер.

(9) Всички допустими разходи за персонал и допустими дълготрайни материални активи на образуването със смесен характер, извън тези по ал. 8, не се вземат предвид при определянето на изключението за съществена стопанска дейност на многонационалната или голямата национална група предприятия.

(10) Изключението за съществена стопанска дейност на всяко съставно образувание без юрисдикция се определя за всеки данъчен период отделно от изключението за съществена стопанска дейност на всички останали съставни образувания.

(11) Изключението за съществена стопанска дейност, определено по реда на ал. 1 - 10, не включва изключението за разходи за персонал и изключението за дълготрайни материални активи на инвестиционни образувания, разположени в тази юрисдикция.

✓ Допълнителният данък за съставно образувание за текущия данъчен период се определя по следната формула:

$ДД_{СО} = ДД_{Ю} \times (ДП_{СО} / ОДП_{СО})$,

където:

$ДД_{СО}$ е допълнителният данък за съставно образувание;

$ДД_{Ю}$ е допълнителният данък за юрисдикция;

$ДП_{СО}$ е допустимата печалба на съставното образувание за данъчен период, определена по реда на глава тридесет и четвърта "в";

$ОДП_{СО}$ е сборът на допустимите печалби на всички съставни образувания за данъчен период в юрисдикцията.

ОБЛАГАНЕ НА МНОГОНАЦИОНАЛНИТЕ И ГОЛЕМИТЕ НАЦИОНАЛНИ ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК И С НАЦИОНАЛЕН ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА

✓ Когато допълнителният данък за юрисдикция по ал. 3 на чл. 260ш е резултат само от наличието на коригиран допълнителен данък по чл. 260ю, ал. 1 и няма нетна допустима печалба в юрисдикцията за този данъчен период, допълнителният данък за тази юрисдикция се разпределя на всяко съставно образувание, като се използва формулата по чл. 260ш, ал. 5, въз основа на допустимата печалба на съставните образувания за данъчните периоди, за които се правят корекциите по чл. 260ю, ал. 1.

✓ Допълнителният данък на съставно образувание без юрисдикция се определя отделно от допълнителния данък на другите съставни образувания.

✓ За целите на чл. 260ш съставните образувания на многонационална или голяма национална група предприятия включват и данъчно задължените лица, дължащи допълнителен данък съгласно чл. 260е, ал. 1, т. 2, ал. 2, т. 2, ал. 4, т. 2 и ал. 6, т. 2.

✓ Когато образувание майка от многонационална или голяма национална група предприятия е разположено в държава - членка на Европейския съюз, и притежаваните от него пряко или косвено съставни образувания, разположени в същата или в друга юрисдикция, подлежат на облагане с допустим национален допълнителен данък за данъчния период в тези юрисдикции, определеният за образуването майка по реда на този член и дължим съгласно чл. 260е допълнителен данък се намалява до изчерпването му с размера на допустимия национален допълнителен данък, дължим от образуването майка или от тези съставни образувания.

✓ Когато допустим национален допълнителен данък е определен в съответствие с допустими счетоводни стандарти на крайното образувание майка или с Международните счетоводни стандарти, приети с Регламент (ЕО) № 1606/2002, за съставните образувания на многонационалната или голямата национална група предприятия, разположени в държава - членка на Европейския съюз, не се определя допълнителен данък по реда на този член за данъчния период, с изключение на случаите, в които в данъчния период е дължим коригиран допълнителен данък по чл. 260ю, който не е част от този допустим национален допълнителен данък.

ОБЛАГАНЕ НА МНОГОНАЦИОНАЛНИТЕ И ГОЛЕМИТЕ НАЦИОНАЛНИ ГРУПИ ПРЕДПРИЯТИЯ С ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК И С НАЦИОНАЛЕН ДОПЪЛНИТЕЛЕН ДАНЪК

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА

✓ Когато допустим национален допълнителен данък, дължим в юрисдикция от съставните образувания на многонационална или голяма национална група предприятия, не е внесен до края на четвъртия данъчен период след данъчния период, за който е бил дължим, невнесеният национален допълнителен данък не е дължим в тази юрисдикция след края на четвъртия данъчен период и се добавя към допълнителния данък, определен за юрисдикцията по реда на чл. 260ш, ал. 1 - 10.